

Dumbo - spesialutgave [Blu-ray + DVD]

Dumbo - spesialutgave [Blu-ray + DVD]

Dumbo omtales som Disneys viktigste produksjon. Ikke bare reddet filmen studioet økonomisk, den viste også hvor godt animasjon kan formidle store følelser på en effektiv måte.

Dumbo
Ben Sharpsteen
Walt Disney Productions
1941
Walt Disney Studios Home Entertainment
4:3 Fullskjerm (1,33:1), 1080p
DTS-HD 7.1
64 min.
2

7

Opptur

Dumbo (1941) var Disney forsøk på å rette opp en skakkjørt økonomi etter gigantsatsingene *Pinocchio* (1940) og *Fantasia* (1940). Disneys bevisste søken etter enkelhet - i historien, design, animasjon og teknisk gjennomføring - resulterte i en film som rendyrker den gode historien ved hjelp av effektiv fortellerstil uten for mye pynt og utenomstakk.
Dumbo står igjen som en tidløs film og et eksempel på ren og enkel animasjon som formidler store følelser. En klassiker.

I filmen møter vi et tog av sirkusvogner som frakter dyr og utstyr til neste spillested. Vi introduseres for elefanten Mrs. Jumbo som underveis i sirkuskolonnen får besøk av en stork som overleverer en elefantbaby. Frem tommer en liten elefant med kjempestore ører. De andre elefantdamene er kjappe til å sladre om babyen og gir ham kallenavnet Dumbo. Da sirkuset er vel fremme på nytt spillested, blir Mrs. Jumbo så sint for at sønnen mobbes, at hun blir låst inne og stemplet som gal. Tilbake står Dumbo uten noen til å passe på seg, bortsett fra den selvoppnevnte elefantpasseren Timothy - en liten mus som ser det som sin livsoppgave å gjøre Dumbo glad igjen.

Det umake paret står overfor en serie utfordringer. Dumbo får en rekke oppgaver i sirkuset, men enten greier han ikke å gjennomføre dem eller så blir han gjort narr av. Som sirkusets klovn blir Dumbo populær, men selv ikke popularitet kan dekke over det faktum at folkene ler av ham. Timothy gjør så godt han kan for å muntre opp Dumbo, men selv ikke en tur for å besøke Mrs. Jumbo hjelper på humøret. Men etter en noe uheldig interaksjon med en flaske champagne, oppdager Timothy at Dumbo kan fly. Dette er starten på å bygge opp Dumbos selvbilde og på mirakuløst vis får Dumbo vist hele sirkuset hva han er god for.

Dumbo scorer på sin enkle stil. Det er en letthet i bildene som står sterkt i kontrast til Disney foregående filmer. Tenk bare på den tunge, detaljfokuserte stilen i *Pinocchio*, effektmakeriet i *Fantasia* eller de noe stivbente live-action referansene hos *Snehvit*. Alt dette er som forduftet i *Dumbo* og vi står igjen med en film som bæres frem av en enkel og god historie og animasjon som spiller videre på lærepengene fra Disneys tre foregående langfilmprosjekter. Alle unødvendige detaljer er skåret bort denne gangen, og selv om det var økonomiske hensyn som var drivkraften, er de kunstneriske gevinstene ennå tydeligere.

Med et enkelt design og mindre detaljer står animasjonen sterkere frem i *Dumbo* sammenliknet med de tidligere langfilmene. Også selve animasjonen var gjenstand for besparelser, men filmen inneholder scener som rettfærdiggjør klassikerstatusen. Det følelsesmessige høydepunktet finner sted i møtet mellom Dumbo og moren i fangenskap, hvor animatørene fanger de store følelsene gjennom mimikk og små bevegelser. Men det er også scener som gir animatørene utløp for de store utskjeltsene. Et absolutt høydepunkt er hallusinasjonsscenen hvor marsjerende rosa elefanter uten øyne tar animasjonen til nye høyder og introduserer en virtuositet som er hentet rett ut fra *Fantasia*. Det er også en rekke herlige animasjonsøyeblikk i de avsluttende scenene med kråkegjengen.

Dumbo ble produsert i en opprivende tid på flere vis. Andre verdenskrig raste i Europa og deler av et viktig salgsmarked var avskåret for Disney. Etter at brorparten av produksjonen av *Dumbo* var gjennomført i 1941 brøt det ut en fem ukers streik blant animatørene hos Disney. Streiken var et hardt slag for Walt Disney og signaliserte slutten på familieatmosfæren som hadde regjert studioet siden starten. Det er vanskelig å si om krigen og streiken hadde en direkte effekt på produksjonen, men det hevdes at enkelte av de streikende animatørene er avbildet i filmen. Det kan i det minste hevdes at *Dumbo* har en noe mindre ambisiøs tone enn de tidligere langfilmene og en sterkere moralsk klangbunn.

Selv om *Dumbo* på mange vis er en liten film - det er Disneys korteste langfilm med sine 64 minutter - formidler den tydelig mange av livets sterkeste følelser. Dumbo blir tidlig fratatt sin mor og opplever stor sorg knyttet til det. I tillegg blir Dumbo mobbet for utseendet og mister

selvrespekten som følge av det. Men ved hjelp fra Timothy og enkel psykologi snur han sitt "handicap" til sin fordel og benytter det til å gjenvinne selvtiliten og humøret. Dette er store følelser som det krever kløkt og innsikt for å formidle. *Dumbo* leverer selv 70 år etter fødselen.

Utgivelsen:

Disney fortsetter utgivelsen av klassikere i såkalte combipakninger med filmen i både Bluray- og DVD-format.

Dumbo har vært igjennom en omfattende restaurering til den 70-års jubileumsutgaven og både bilde og lyd presenteres på beste vis. Det er først og fremst bildet som imponerer mest. 70 år med skitt er fjernet og

Dumbo fremstår nå i all sin fargerike prakt. Bluray-formatet formidler dette på beste vis. Lyden er også betraktelig oppdatert til DTS-HD 7.1. I mine ører er det meste av lyden sentrert i front, men det er likevel imponerende utgangspunktet (mono) tatt i betraktning.

Ekstramaterialet holder også god standard. På topp i min rangering troner kommentarsporet Cine-Explore hvor Pete Docter, Andreas Deja og Paula Sigman dukker opp i bildet sammen med eldre intervjuer med animatørene, storyboards, testanimasjoner og mye annet bra stoff. Stor kudos til Disney for å grave frem dette materialet og for å få interessante betraktninger fra dagens animasjonselite. Det er også inkludert en god dokumentar om produksjonen av *Dumbo* og som forklarer filmens posisjon blant de tidlige Disney-produksjonene. Interessante saker.

I tillegg blir vi servert to

Silly Symphony-kortfilmer i Dumbos ånd;

The Flying Mouse (1934) og

Elmer Elephant (1936). Begge disse kortfilmene har hatt åpenbar påvirkning på

Dumbo og forklarer hvorfor

Dumbo ofte betegnes som en videreføring av

Silly Symphony-serien i langfilmformat. Blant øvrig ekstramaterial finnes også utelatte scener, samt filmen og utvalgt materiale på DVD-format.

Totalt sett er dette en meget god utgivelse av en sentral Disney-produksjon.

Anmeldt av Tom-Erik Lønnerød, 20.03.10

Takk til for Walt Disney Studios Home Entertainment anmeldereksemplar.

Dumbo Blu-ray trailer:

Ja

[dumbo_cover](#);